

Johan Vilhelm Snelmen ve Öğret. Nevzat Yüksel (1)

Kocaeli'nin Körfez ilçesinde Mesleki ve Teknik A. Lisesi Edeb.Öğretmeni Nevzat Yüksel meslektaşım her ay, maaşının bir miktarı ile “ **KUTADGUBİLİĞ**” ile “ **BEYAZ ZAMBAKLAR ÜLKESİNDE**” ki kitapları satın alarak ülkemizin muhtelif köşelerinde kitaba duyarlı öğrenci, öğretmen ve bürokratlara gönderiyor. Hiç tanışmamıza rağmen bana da bu kitapları gönderdi. Kitap dostu Nevzat Bey kardeşime çok teşekkür ediyorum. Böyle bir fedakârlığı için de ayrıca kutluyorum..

Ülkemizde Kur'an-ı Kerim'den sonra en çok okunan ve Atatürk'ün de Milli Eğitim Müfredatına alınarak okullarda okutulmasını istediği “ **Beyaz Zambaklar Ülkesinde**” isimli kitabı lise yıllarında okumuştum. Nevzat bey vesilesiyle yine okudum, yetmedi ikinci kez okudum. Kendilerine ayrıca teşekkür ederim. Basından takip ettiğim Farkındalıklı çalışmalarını da ayrıca bir yazı konusu yapacağım.

Dünyada “**Beyaz Zambaklar Ülkesi**” olarak anılan bu ülkenin ismi Finlandiya'dır. Avrupa'nın kuzey ucunda yer alan bu ülkede kitapta ifade edildiğine göre, iklim serttir. Soğuk ve dondurucu hava, Ağustos'ta gelen erken kış. Ülke sathının büyük kısmı bataklıklar, kayalıklar arasında kalan çorak arazilerden ve alçak, bataklık ovalardan oluşmaktadır. Doğal kaynaklar hemen hemen hiç yoktur. Zirai faaliyetler ise çok zor şartlarda yapılmaktadır. Tarihte hiçbir zaman bağımsız devlet olamayan bu küçük ülke, nasıl oldu da kısa zamanda dünyada refah seviyesi yüksek, eğitimde dünya birincisi bir ülke haline gelebildi.

Bu ülkede J. Vilhelm Snelman diye bir öğretmen çıktı. “ **Okulsuz ülke, mayasız hamur gibi çöker. Bilgi ile beslenen emek on, yüz ve hatta bin kat daha etkilidir. Aydın olmak gösterişli kıyafetle yahut kola yakalı gömlek giyerek dolaşmak değildir. Aydınlar halkın beynidir.**

İyi maaşlı bir işe girerek akşamları lokantalarda güzel yemek, kulüplerde domina, kağıt oynamak için yetiştirmedi. Bu hayatı yaşayanlar aydın değil, aydın süprüntüleridir.” diyerek önce aydınların sinir uçlarına dokundu.

Snelman haklı olduğunu düşündüğü konularda kesinlikle taviz vermezdi. “ **Üniversite ve yüksek okullar diploma atölyesi değil, etrafa ışık saçan canlı mumların üretildiği fabrikalar olmalıdır.**” diyerek üniversite camiasını rahatsız etti. Eleştiriye tahammül edemeyen üniversite profesörleri tarafından küçümsendi ve dışlandı. Yetmedi çalışsa da, çalışmasa da maaşını tam alan lokmasının rizikosu olmayan tembel meslektaşları tarafından da hor görülünce şu yürek burkan “ **Tanrım, beni dostlarımdan koru, düşmanlarımla kendim baş ederim.**” duasıyla yılmayarak, yüksünmeyerek yoluna devam etti ve büyük bir okuma seferberliği başlattı. Bunda da başarılı oldu. Kitapta ifade edildiğine göre bugün, Sinelman’ın hatırasına ülkenin bir çok yerinde “ **Fakir bir balıkçı kulübesinde, yaşlı dede elindeki balıkçı ağını örerek tamir ederken küçük bir kız torununun dedesine kitap okuyan**” heykelleri yer almaktadır.

Üniversite camiası ile bir çok aydın tarafından dışlanan Snelman pes edecek değildir. Şehirlerden en ücra köylere kadar her yerde halkla içe bulunan din adamlarına seslenir ve der ki:

“ **Muhterem din adamları, inançlı bir insan olarak sizden rica ediyorum. Halkımızın gerçek anlamda hizmetkarı olun. Papazlar olarak sizler kiliseye bağlı memurlar değilsiniz. Sizin göreviniz kilisede dini törenler yapmak, kilise kurallarının doğru uygulanıp uygulanmadığını takip etmek ve dua etmekle sınırlı olmamalıdır. Peygamberler halka öncelikle temiz, dürüst ve hayırsever bir yaşam sürmelerini öğütleyerek insanları vicdanlı ve sevgi dolu olmaya teşvik etmiştir. Onlara nasıl iyilik yapılacağını, hayvani ve vahşi**

ihiraslarından arınarak nasıl Tanrı'nın avladı(kulu) olunacağını öğretmiştir. Halka canlı, gerçek vaazlar verin. Halka, halkın diliyle, çocuklara ve gençlere de onların diliyle konuşun. Sıkıcı, itici din adamı diliyle konuşmayın. Yaşlı, çocuk, genç ve yetişkin herkeste canlı bir ruhun uyanmasını sağlayın.”

Bu arada Helsinki’de yapılacak olan piskoposlar toplantısının;

- 1- Halk kitlelerinin dinden uzaklaşması ve dini duyguların zayıflaması,
- 2- Kilise ve din adamlarına karşı ilgisiz ve saygısız davranışlar,
- 3- Bu durum karşısında alınması gereken tedbirler. Konulu

Gündemle toplanacağını basından öğrenince, toplantıya katılmak için yaptığı müracaat, “ Piskoposların katıldığı bir toplantıda kilise görevi bulunmayan insanlara yer yoktur. Ayrıca dini bilgiden yoksun birisi olan Snelman, kilisenin en üst yöneticilerine ne anlatabilir ki” cevabıyla isteği, ret edilir.

Ama İdealist öğretmen Johan Vilhelm’in pes etmeye niyeti yoktur...

Not: Ülkemizde, sade vatandaşımızdan bürokrat ve aydınlarımıza kadar herkesi ilgilendiren bu yazı serim devam edecek...www.kadirkeskin.net